

ÚGY ÍROM LE, AHOGYAN TÖRTÉNT

SLOBODAN SELENIĆ

Meg lehet-e mindezt magyarázni azzal, hogy együtt nőttünk föl? Jelena is tudja, hogy nem, habár az ellenkezőjét állítja. Sok fivér és nővér nő fel egy fedél alatt, mégsem ölelkeznek úgy egymással, mint a hullámok.

Pedig Jelena és én nem is vagyunk testvérek! Jelenában és bennem egy csöppnyi közös vér sem folyik.

Mi van köztünk? – Íme a kérdés, amelyet Jelenának részegen sem mertem feltenni, és amelyre most józanul, fejfájósan, írásban kísérlek meg választ adni:

Szeretők vagyunk-e?

Harmincnyolc karácsonyán – Jelena néhány nap múlva, én pedig két hónap múlva töltöttem be a tizenhatot – náthalázások lettünk. Betegségünk nem volt súlyos, csak épp annyira, hogy ágyban maradhassunk. Akkor már külön szobában aludtunk, de időnként átvittük az ágyamat Jejához, hogy egymás társaságában üssük el a betegeskedés unalmát.

Nem tudom, hogyan történhetett, hogy karácsony másnapján egyedül maradtunk otthon. Melanija kisasszony valószínűleg Újvidékre utazott, hogy az övével töltsse az ünnepeket, Stavra pedig, aki a naplopás minden válfaját gyűlölte, így az ünnepeket is, kitalált magának valami halaszthatatlan üzleti elfoglaltságot. Egyébként is eléggé felnőttek voltunk már ahhoz, hogy egyedül is ellássuk magunkat. Kissé törődöttek voltunk az influenzától, de mint minden gyereknek, nekünk is állandóan a játékon járt az eszünk, azon törtük a fejünket, mivel múlassuk az időt. Még nem alkonyodott, úgy három–négy óra lehetett. Ágyaink között a padló tele volt szórva színes csomagolópapírral; éjjeliasztalkáinkon vesszőkosár, benne fenyőágak és aranyszalma, roskadozott az egymásra rakott mandarintól, diótól, mogyorótól, datolyától, aszalt szilvától és fügétől. A levegőben narancs és likőrös csokoládébonbon illata terjengett.

Elhatároztuk, hogy Monopolyt játszunk – karácsonyi ajándékként kaptuk. Emlékszem a legértékesebb ingatlanokra, melyeket meg lehetett venni, ha az

embernek volt pénze, és mellészegődött a szerencse a tőzsdén: a zágrábi Ilica, az abbáziai Kvarner Szálló, a Jugoszláv Államvasutak, a belgrádi Jelzálogbank, a Kiki, a Riunione és az Elektro-Makiš palota. Hogy játszassunk is és ugyanakkor kövessük az orvos utasításait is, átmentem Jeja ágyába. A kockát a Monopoly sima tetején gurítottuk, amelynek peremét a doboz oldalai alkották. Vásároltunk és eladtunk, s ha csődbe jutottunk, szerettünk volna minél előbb kikerülni belőle, ha pedig sikeres ügyletet bonyolítottunk le, azt néztük, hogyan fektethetnénk be a legjobban a megszerzett tőkét – a Monopolyn kívül semmi mással nem törődünk.

Legalábbis azt hiszem. Úgy emlékszem. Úgy írom le, ahogyan történt. Amit nem tudok, arról nem írok. Följegyzem az eseményeket. Tehát:

Nem tudom, pontosan mikor és miért lanyhult a Monopoly iránti érdeklődésünk. Lehet, hogy elfáradtunk a játékban. Lehet, hogy ránk esteledett. Valószínűleg a főlészőkő láznak is szerepe volt abban, hogy a társasjátékot a földre dobtuk, így feküdtünk egymás mellett, egy paplan alatt, nem gyújtottunk fényt, csak néztük a jól befűtött cserépkályha félig nyitott ajtajának vasrácsán keresztül a karácsonyi vörös lángokat.

Egyszerre hallottam a csöndet. Karácsony másnapja egyike azoknak a napoknak, amelyekről Jeja nem akar beszélni, ennek ellenére biztosan tudom, hogy ő is, ugyanúgy, mint én, hallotta a csöndet. Az ünnepi Belgrád csöndjét, amelyben angyali hallhatatlansággal suhantak a szánok az eléjük fogott, földíszített lovakkal; a fehér Senjak csöndjét; a vastag hótakaró alatt pihenő udvarunk csöndjét, amelyben utat kellett vágni az utcáig és a garázsig; üres házunk csöndjét; de leghangosabban, szinte tapinthatóan – szobánk csöndjét.

Amikor legutóbb – az utcai harcok idején, tehát hét hónappal ezelőtt – megengedte, hogy szóba hozzam azt a karácsonyestét, Jelena azt mondta, nem emlékszik, miről beszélgettünk akkor. Tudtam, hogy nem így van, de ráhagytam, és elkezdtem mesélni, hogyan történt:

– „Jeja, neked megnőtt a melled”, mondtam, te meg azt válaszoltad, „Igen”. „Nekem meg kinőtt a szőrzetem, lent is”, mondtam, te meg azt mondtad, „Nekem is”, emlékszel?

Az ágyúzás dörrenései a motoros egységek parancsnoksága felől hallatszottak, a géppisztoly- és géppuskaropogás azonban már egészen Korona utcai házunk közelében hallatszott, ahol összekuporodva ültünk a pincében. Átfogtam Jelena vállát, és a hátunkra terített pokróc alatt magamhoz öleltem. Végig se hallgatta kérdésemet, máris idegesen elhúzódott mellőlem, úgyhogy a takaró leesett rólunk, és azt mondta:

– Nem emlékszem. Micsoda hülyeség. Gyerekek voltunk.

Hogy hülyeség volt-e valójában, meg hogy gyerekek voltunk-e, valamint hogy Jelena miért nem akar arról a karácsonyestéről beszélni – vitatható. Az viszont, hogy emlékszik-e Jelena – nem. Emlékszik. Éppúgy, ahogy én. Se jobban, se

kevésbé: ezerkilencszázharmincnyolc karácsonyestéjének képe mélyen ott lapul a tudatunkban, akárcsak Krisztus születése a betlehemi jászolban, csak ez a kép élő, élőbb, mint bármely ténye a valóságnak, amely látszólagos bizonyosságát hirdeti.

Emlékszünk. Mindenre. Mindketten.

Arcom továbbra is a párnához szorítottam, tekintetem pedig le nem vettem a kályha ajtajáról, s azt mondtam:

– Látni szeretném.

Egy hosszú perc telt el teljes csendben és mozdulatlanságban, majd Jelena felült az ágyban, és a fejét áthúzva kibújt a hálóingéből. Én is fölemelkedtem, és segítettem neki, hogy a puha barhentanyagot, amelyen addig ült, kihúzza maga alól.

Felvillant Jelena bőrének fehérsége a karácsonyeste lángvörös félhomályban.

Senkinek sincs annyira fehér, olyan nagyon fehér bőre. Jelena bőrének fehérségét egy színnel sem lehet összetéveszteni ebben a színes világban, éppen ezért tökéletesen egyedi voltát nem lehet szavakkal kifejezni: mihez is lehetne hasonlítani? Fehér, mint – mi? Csak fehér – mint Jelena bőre.

– Látod – mondta a meztelen, fehér Jelena, és felém fordult, hogy jobban megmutassa fejlett mellét, amelyen még aránytalanul nagynak látszott kivirágzó, a fehér bőrön sötéten kidudorodó mellbimbója.

Mondani akartam valamit. Emlékszem is: hogy gyönyörű, de nem szóltam semmit, erre egyszerre két okom is volt: az egyik, hogy nem találtam szavakat, amelyekkel leírhattam volna mellének szépségét, a másik, hogy egy szó sem jött ki a torkomon, örült, lázas izgalom préselte össze. Kezem ösztönösen indult el felé, előbb az egyikken, majd a másikon simított végig, megbűvölt az érintés, átadtam magam a tapintás nagyszerűségének, minden érzékszervem a kezemben összpontosult, bódultan simogattam, ezért nem is tudom megmondani, a szent esemény sokáig tartott-e, vagy Jelena gyorsan odább húzódott a kezemtől:

– Ne, csiklandoz – mondta nyilvánvaló izgalommal, amelytől kissé megrémült, s a gyorsaságtól is, ahogyan fokozódott. Elhúzódnásával azonban nem akarta megszakítani a jelenetet, hirtelen mozdulattal ledobta a paplant, és gyorsan lefeküdt, kezét a tarkója alatt összekulcsolta:

– Nézd, nekem is kinőtt – mondta, és tekintetével a szőrös háromszög felé mutatott, amelynek csúcsa eltűnt összeszorított combjai között. Nem tiltakozott, amikor rátettem a tenyerem, és később sem, amikor a másik kezemmel sötét mellbimbóit és fehér mellét simogattam. Elöntött a forróság, éreztem, hogy ő is tűzbe jött. Kitapintottam a vájatot a lába között. Amikor ujjammal mélyebbre hatoltam, könnyedén felsikoltott. Megkérdeztem tőle suttozva – erre jól emlékszem –, magam sem tudom, miért:

– Akarod látni, mi van nekem? – és meg sem várva a választ, letoltam a pizsamanadrágom. Feltérdeltem az ágyon, szembefordultam Jelenával, hogy láthassa. Végighúztam rajta az ujjamat, majd marokra fogtam.

– Tedd oda a kezem – mondta szintén suttogva.

Odahúztam a kezét.

Egyszerre értünk a csúcsra.

Hasonlított arra, amit álomban éltem át, csak ezerszer érzékibb volt. Azt gondoltam, hogy rögtön meghalok. Tizenhat évemmel – biztosan tudom – átéltem a halált. Többször őszintén megbántam, hogy nem haltam meg abban a pillanatban. Ma is könnyebben békélek meg az elmúlás gondolatával, ha kapcsolatba hozom felnőtté válásunk hajnalának buja szenvedélyével.

Csöndben pihentünk egymás mellett. Lassan felocsúdtunk. Tudatunkat szakaszosan árasztotta el a valóság, olyan volt, mint a friss víz hideg hullámlázása. Visszatérünk az életbe. Visszatérünk a szobánkba. Nem tudom, milyen sokáig tartott. Emlékszem, Jelena törte meg a csendet.

– Ez a spermád – mondta, és megtapogatta a mellén.

Halálosan fáradt voltam. Elnémultam. Nem illettek ide a szavak. Hosszú hallgatás után Jelena ismét megszólalt:

– Menjünk a fürdőszobába megmosakodni. Jöhet valaki.

Nem volt kedvem megmozdulni.

– Üres a ház – mondtam, de Jelena fölkelt, és felém nyújtotta a kezét:

– Gyerünk, kicsim – mondta mosolyogva.

Soha, karácsonyeste előtt és utána sem nevezett „kicsim”-nek, és sohasem mosolygott rám úgy, ahogyan akkor. Természetesen százszor megkísérletem megfejteni, miért nevezett így, és mit jelentett a mosolya. Megszoktam, hogy öntudatlanul is megjegyezzem és megértsem Jelena legapróbb érzelmi rezdüléseit, s először fordult elő, hogy hozzávetőlegesen sem tudtam, mi játszódik le a fejében és a lelkében. S azóta, bárhogy is közelítettem meg a dolgot, márpedig sokszor megpróbáltam értelmezni az elmúlt hét év alatt, s még ma is, amikor elhatároztam, hogy a papírnak megvallom, amikről nem merek Jelenával beszélni, mindig ugyanarra az értelmetlen következtetésre jutottam; a „Gyerünk, kicsim” meg a mosolya jóságos sajnálkozást fejezett ki. Ebben nincs semmi logika. Nem találok egyetlen okot sem, amiért akkor Jelenának jóságosan sajnálkoznia kellett volna, ennek ellenére nem tudom jobban leírni vagy másként magyarázni szokatlan szavait és mosolyának kedvességét.

Mert a következő hetekben, egy-két évben vagy még ennél is hosszabb ideig Jelena és én szinte lázálomban élünk, megrészegülve a szenvedélytől és örökös lelkiismeret-furdalás közepette, hogy ilyesmibe keveredtünk.

A BÓDULAT

Tökéletes bódulatban éltünk, és csak most, utólag értettem meg, miért. Ez volt az első, igen, csoda volt, mindenképpen, a titok a tizenhat éves Jelena csodás erotikus vonzerejében rejlett.

Jelena ifjúsága, pontosabban kora ifjúsága érzéki élmények nélkül telt el. A fiatalság, a zsenge fiatalkor nem hordozott erotikus tartalmat. Mivel Jelenáról mindent tudok, akkor is, ha nem mond semmit, tudtam azt is, hogy minden félelemmel töltötte el, ami gyermektetésében lejátszódott, és amit Melanija kisasszony precíz és erkölcsös magyarázata ellenére sem értett teljesen. Mindebből Jelena csak annyit fogott fel, hogy a szex veszélyes titok, a melle pedig csoda. A lába közti titokzatos vájatra és a vérre is félelemmel gondolt – Jeja, a zavarban levő kislány. Am attól a pillanattól, amikor titokzatos köddel körülvett korai szexualitása a testi érintés villámszerű hatására átváltozott az érzékek örületévé, elkezdődött Jelena női mivoltának azon szakasza, amelyben a gyermeki bujaság erotikus szörnyeteggé változott. Az ártatlan, első és épp fellángoló szenvedély keveredésétől okosabb elmék is megzavarodtak volna, nemhogy én. Nem mondhatom, hogy az én megbolydult gondolataim nem voltak fogékonyak a bujaságra. Kapcsolatunkban azonban nem volt helye az értelemnek. Megvadultunk, elhatalmasodott rajtunk az örület. A kettőnk örülete. Ami kölcsönös volt. A karácsonyestéig Csipkerózsikaként szunnyadó nőiség, miután varázspálcával megérintették, a legnagyobb élvezetek forrása lett, nyitott, vörösen izzó vágy, örvény, szédület, Jelena érzékei ezerkiláncszázharmincnyolc karácsonyán rémületesen felcsigázódtak.

Érett asszonyból sugárzó vonzerő sohasem lehet ilyen erős. Meg vagyok róla győződve, habár nincs nagy tapasztalatom a nőkkel. Az érett asszony vonzereje a használattól megfakul, mint a festett selyem a napon, a dolgok természetéből adódik, hogy az ő érzékiségét nem homályosítja el a csodálkozás, a felfedezés, az egyediség jótékony köde – amellyel az éppen csak asszonnyá avatott, asszonnyá érett nő rendelkezik, aki még élénken emlékszik gyermek mivoltára.

Lázalomban éltünk, és nagyon csodálkozom rajta, hogy senki sem vette észre szinte teljes zavarodottságunkat. Úgy töltöttük napjainkat, hogy vártuk az alkalmat, amikor elbújhattunk a házbeliek elől, és csak akkor láttuk, amikor szövetségeseink lettünk, hogy minden pillanatban mennyire felügyelet alatt állunk, minden lépésünket ellenőrzik. Melanija kisasszony még nálunk volt, és abban a szobában lakott, amely az enyém és Jelenáé között volt, így az éjszakák nem voltak alkalmasak a titkos találkozásokra. A délelőtti órákat az iskolában töltöttük, a délutánokat pedig a kisasszony társaságában vagy közvetlen közelében.

Néhányszor mégis alkalmunk adódott az együttlétre, ám közben állandóan retgettünk, hogy észrevesznek bennünket, fölöltözve simogattuk egymást, min-

dig készen arra, hogy szétváljunk. Jelena nekitámasztotta a hátát a cserépkályhának (mert észrevettük, hogy melegsége fokozza izgalmunkat, meg azért is, mert ez a testhelyzet a fal kiszögellése mögött lehetővé tette, hogy időt nyerjünk, és rendbe hozzuk magunkat, amikor meghalljuk a közeledő léptekeket), egyik kezemmel felemeltem a lábát, a másikkal pedig simogattam, ugyanúgy, mint karácsonyeste, csak most a bugyiján keresztül. Jelena mindkét kezét a nadrágomba dugta. Gyorsan, pánikszerűen élveztünk el. Lihegve és rémülten. Reménykedtünk benne, hogy lesz még olyan esténk, mint karácsonykor, de tudtuk, hogy erre csak a szerencsés véletlenek összejátszása esetén kerülhet sor: vártuk a szombat délutánt, amikor Melanija kisasszony a barátnőjéhez utazik Zimonyba, cselédünknek, Tincának szabadnapja lesz, és Stavra is elmegy valahova.

Kivártuk. Egy szombat délután. És nem szalasztottuk el.

Elővigyázatosságból bezárkóztunk a fürdőszobába, pedig kicsi volt annak veszélye, hogy a szakácsnő vagy a sofőr hirtelen beront a szobánkba, szinte semmilyen (sose tettek ilyet).

Meztelenre vetkőztünk.

Le akartam oltani a villanyt, de Jelena nem hagyta.

– Szebben fehérlik a bőröd a sötétben – mondtam.

– Nem baj. Hadd égjen csak – mondta Jelena.

Szeretők lettünk.

Igaziak.

Titkosak.

LLEKIFURDALÁS

A lelkifurdalás minden sejtünket átjárta, enélkül más lett volna a szenvedély, amit Jelenával átéltünk.

Bűnösök voltunk. Kezdetől, a karácsonyestétől fogva. Minden alkalommal, minden titkos egybeforrásunkkor, s mind bűnösebbek.

De Jelena szemmel láthatóan nehezebben tudta elviselni a bűnt.

Nem áltattuk magunkat, tudtunk, hogy valami tisztátalan dolgot művelünk, veszélyeset, büntetendő, fajtalan. Akkor nem voltam képes elemeire bontani lelkifurdalásunk természetét, lehet, hogy ma sem.

Köze volt ehhez a félelemnek is. A felnőttek szexuális érintkezéséhez éppúgy társul a tiltott és büntetendő fogalma. A gyerekek közti szexuális kapcsolatnak pedig – mert önmagunkat még mindig gyermeknek gondoltuk – sohasem szabad kitudódnia, az életünk árán sem. Megvetne bennünket Stavra. A rokonok. Megvetnének bennünket az iskolában. Megvetne bennünket az egész város. Az egész ország.

Csuromvizesen ébredtek: a fürdőszobánk tele van emberekkel. Legtöbbjüket nem ismerem, de a tömegben fölfedezem a rokonaimat, iskolatársaimat, tanárait. Stavra valahol hátul van, át akarja magát verekedni a gyülekezeten, de sikertelenül próbálkozik. Jó lenne, ha odaérne hozzánk. A forró vízzel teli kádban Jelena és én meztelenül, szemérmetlenül közösülünk. Tudjuk, olyan tudással, amilyennel csak álmunkban rendelkezünk, hogy minden következmények nélkül elrendeződne, ha abbahagynánk a féktelen szerelmeskedést. Mi szeretnénk is abbahagyni. Mindketten. Teljes erőnkben azon vagyunk. De nem sikerül. Ez fokozza pánikunkat. A lelkifurdalás elviselhetetlen.

Felébredtek.

Megmenekültem.

Átmenetileg.

A félelem másik forrása – Jelena félelme attól, hogy teherbe esik. De én is féltem ettől, természetesen. Egy bajszos orosz fiú, Belovnak hívták, Jevgenyij Belovnak, nyolcadikba járt, szerzett nekem óvszert, Olagumát, de a félelem nem szűnt meg, mert nem volt valós alapja. A bennünket fenyegető veszély nagysága meghaladta azt, amit el tudtunk képzelni. A Szűzanya nem követett el parázna tetteket, mégis áldott állapotba került. Isten tehát bennünket is büntethet azzal, hogy gyermekünk lesz, habár körültekintően használtuk az Olagumát. Valamiféle összekuszálódott, kétértelmű módon meg voltunk róla győződve, hogy Isten megbüntet bennünket, vagy így, vagy más módon. A büntetés bizonyossága azonban nem keltett bennünk félelmet. Ellenkezőleg, szokatlan módon, de hatásosan csökkentette a lelkifurdalást: mivel úgyis meg leszünk büntetve, kevésbé szörnyű az, amit teszünk.

– Utolér bennünket, Jovan, biztosan utolér Isten büntetése – mondogatta Jelena magának és nekem, mintegy vigasztalásul, s ez a tudat a bűnhődés bizonyossága és a bűnünk között egyensúlyt teremtett. A kisasszony addigra már elment tőlünk. Minden este, amikor a ház elcsendesedett, bebújtam Jelena ágyába. És minden reggel, amikor felébredtünk, eszünkbe jutott a bűnhődés.

Tudtuk azt is, hogy a büntetésnek súlyosnak kell lennie, mert a mi vétünk is nagy, nagyobb, mint amit el szabad követni, hiszen – testvérek vagyunk.

– Nem vagyunk – mondtam Jelenának, idézve a Leviták könyvéből.

„Senki se közeledjék *vér szerinti* rokonához – ezt a két szót jól megnyomtam –, hogy feltárja meztelenségét. Én vagyok az Úr. Ne fedd föl nővéred meztelenségét, *akár apádnak a lánya, akár anyádnak a lánya* – hallod, Jelena, erre hívtam fel a figyelmét. – Akár otthon született, akár házon kívül, ne fedd föl meztelenségét.”

De Jelenát a szentírás sem győzte meg.

– Te is tudod, hogy testvérek vagyunk, ha nem is vér szerintiek – mondta ilyenkor, és én tudtam, hogy igaza van.

Testvérek vagyunk.

Többek annál.

Ikrek vagyunk. Lelki sziámi ikrek. Egyek vagyunk.

Elkeseredett éjszakáinkból mindinkább elszállt a szenvedély. Egyre inkább csak a lelkifurdalás maradt.

Vereséget éreztem, de nem lepődtem meg, amikor egy este lefekvéshez készülődve Jelena azt mondta:

– Ne gyere át ma este.

– Miért?

– Csak.

Nem kellett mást mondania. Mindent értettem.

Éjszakai együttléteink megrikkultak. Csak néha tudtam rávenni, hogy engedjen az ágyába, de a szeretkezésben akkor is több volt már a keserűség, mint az élvezet. Pontosabban már nem tudtuk a kettőt szétválasztani egymástól: a szenvedély keserűséggé változott.

Jelena állandóan sírt.

Közben meg – igaz mennybéli Isten, ha vagy, légy a tanúm – egyre szűziesebb fehér lett, egyre otthonosabban, puhán és gömbölydeden omlott el alattam.

A tizennyolcadik születésnapján mélyen a szemembe nézett, és azt mondta:

– Nem alszunk többé együtt. Soha.

Tudtam, hogy így lesz. Tudtam, hogy ez a végítélet. A szeméből olvastam ki. Kétségbeesésemben még néhányszor megkörnyékeztem, amikor a körülményeket alkalmasnak ítéltam meg, habár tudtam, hogy fáradozásom hiábavaló. A felismerés hatására, hogy szerelmi szenvedélyünknek egyszer s mindenkorra vége, átjárt az üresség. Leküzdhetetlen vágyat éreztem, hogy aludjak, később tudtam meg, hogy ezt a lelki betegséget narkolepsiának nevezik. Ha Jelena nem noszogatót volna, néha könyörögve, néha durván, hogy keljek föl, egész napokat töltöttem volna beteges lázálomban az álom és az ébrenlét határán. Nem vettem többé könyvet sem a kezembe. Nem vagyok szorgalmas, túlságosan szeretem a kényelmet, és nem fűt annyira a becsvágy, hogy serényen dolgozzam. De kíváncsi vagyok, ezért nagyon szerettem olvasni. Azt hiszem, sosem olvastam azért, mert *kell*t, de mindig megtaláltam azokat a könyveket, amelyeket el *akartam* olvasni. Ezt is megszüntették lázálmaim. Nem volt kedvem olvasni, semmiféle tevékenység nem érdekelt. Néhány napot is képes voltam szórakozottan, lázálomban tölteni, s ebben az átmeneti állapotban mindent ködösnek láttam, nem tudtam fölismerni az embereket, csak körvonalaikat láttam, csak sejtettem, kivel találkoztam vagy beszéltem. Kétkelkedtem a valóságban. Nem voltam róla meggyőződve, hogy valóban létezem.

– Létezőnk-e mi egyáltalán? – tettem fel a kérdést Jelenának, olyan hangszíval, mintha azt kérdeztem volna: – Ma csütörtök van?

Vagy igen, vagy nem. Vagy létezőnk, vagy csak valaki álmodja, hogy azt csináljuk és gondoljuk, amit ő álmodik.

Lelkiállapotom következménye volt, hogy semmit sem kívántam, egyáltalán semmit.

Még Jelena mezítelen testét sem magam alatt.

Jelena aggódva nézte narkolepsziámat, konfúzt, apatikus cselekvéseimet, küzdve a rajtam kiütkező neurózis aggasztó jelei ellen. Szünet nélkül beszélt hozzám, hogy elterelje figyelmemet beteges rögeszméimről, figyelmes volt, a kedvemben járt, megkísérelte fölkelteni érdeklődésemet olyan dolgok iránt, amelyekben azelőtt örömeinket leltük. Sikertelenül vagy nagyon kevés sikerrel. Egyszer azt ajánlotta, látogassuk meg Vujić doktort.

– Hogy mindent elmeséljünk neki? – kérdeztem beteges egykedvűséggel, és abban a pillanatban képes lettem volna rá, hogy mindent elmondjak.

Jelena nem válaszolt, de soha többé nem jött elő ilyesmivel.

Szerelmes eggyé válásainkról már egyáltalán nem beszéltünk. Mintha sosem történtek volna meg. Csak jóval később kíséreltem meg kérdéseket feltenni Jelenának, amikor hosszú, több fázisból álló betegségemből kigyógyultam, de ő nem akart ilyesmin gondolkodni. Betegségem elején olyan voltam, mint a holdkóros, én sem gondoltam szenvedélyes kapcsolatunkra. Úgy is fogalmazhatnék, gyógyulásom első jelének tartottam, hogy ismét erotikus álmot láttam, rendkívül valóságos, amelyben ismét szeretkeztem Jelenával.

Ma is erről álmodom. Rendszeresen. Tehát – egészséges vagyok. Minden éjjel. Öt évvel utolsó szerelmi együttlétünk után, és három évvel azután, hogy heveny pszichózisomból kigyógyultam.

Tehát ma – milyen a kapcsolatunk egymással?

Szeretők vagyunk?

TOLDI Éva fordítása